

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เลขที่ 120 หมู่ 3 อาคารรวมหน่วยงานราชการ

“ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550”

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2141 4000 โทรสาร 0 2143 9730

www.nhso.go.th

สิทธิ์ หลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ

สำหรับคนพิการ
(ท.74XXXXXXXX)

สิทธิหลักประกันสุขภาพฯ
สำหรับคนพิการ
(ท.74)
คืออะไร ?

สิทธิหลักประกันสุขภาพฯ สำหรับคนพิการ
คือ สิทธิคนพิการที่ระบุสิทธิย่อย ท74XXXXXXXX
หรือบัตรประชาชน ที่ระบุ ท00XXXXXXXX
(คนพิการซึ่งเป็นแบบเก่า) จะได้รับสิทธิเพิ่มเติม
สำหรับคนพิการในระบบหลักประกันสุขภาพฯ ด้วย

คนพิการประเภทใดบ้าง ที่มีสิทธิ ได้รับหลักประกันสุขภาพคนพิการ?

คนพิการที่สามารถได้รับสิทธิหลักประกันสุขภาพฯ ได้แก่

1. คนพิการที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองใดๆ จากกองทุนประกันสุขภาพอื่นที่รัฐจัดให้
2. คนพิการที่ได้รับการลงทะเบียน ท.74 ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และ/หรือได้รับการจดทะเบียนตาม พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ.2550

ทั้งนี้ คนพิการที่ไม่ได้รับการลงทะเบียนเป็น ท.74 จะต้องได้รับการตรวจวินิจฉัยและออกใบรับรองความพิการที่ระบุประเภทความพิการจากแพทย์ หรือแสดงบัตรคนพิการตามพรบ.ส่งเสริมฯ เพื่อประกอบการลงทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ทำอย่างไร?

จึงจะมีสิทธิหลักประกันสุขภาพ (ท74)

ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 มาตรา 5 กำหนดให้บุคคลทุกคนมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ซึ่งบุคคลในนี้หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทย มีเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก

คนพิการประเภทใดบ้าง

ที่ไม่มีสิทธิได้รับสิทธิ

หลักประกันสุขภาพฯ สำหรับคนพิการ?

คนพิการที่ไม่มีสิทธิได้รับสิทธิหลักประกันสุขภาพฯ สำหรับคนพิการ ได้แก่ ผู้ที่ได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลตามกฎหมายหรือระเบียบอื่นๆ ที่รัฐกำหนดอยู่ก่อนแล้ว เช่น ข้าราชการและลูกจ้างประจำของรัฐ พนักงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งบิดามารดา คู่สมรสและบุตรที่ถูกต้องตามกฎหมาย บุคคลผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัติประกันสังคม

ประเภทความพิการ

ที่ได้รับสิทธิหลักประกันสุขภาพฯ สำหรับคนพิการ

สปสช. ได้กำหนดประเภทความพิการตามที่กำหนดใน พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ.2550 เป็น 6 ประเภท ดังนี้

ความพิการทางการเห็น

ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมหรือออทิสติก

ความพิการทางสติปัญญา

ความพิการทางการเรียนรู้

สิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เฉพาะสำหรับคนพิการ

1. สิทธิประโยชน์หลัก ได้แก่ บริการขั้นพื้นฐานทางการแพทย์ หมายรวมถึง บริการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค การป้องกันโรค การตรวจ การวินิจฉัยและการรักษาพยาบาล โดยสามารถรับบริการได้ที่ สถานีอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุข โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง และโรงพยาบาลเอกชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพฯ

2. สิทธิเฉพาะสำหรับคนพิการ ได้แก่ สิทธิการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งในและนอกหน่วยบริการ ได้แก่ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด การประเมิน/แก้ไขการพูด จิตบำบัด พฤติกรรมบำบัด การฟื้นฟูการได้ยิน การฟื้นฟูการเห็น การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยตามประเภทความพิการ การพัฒนาศักยภาพในรูปแบบอื่นๆ เช่น การเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพการมองเห็น การสื่อสาร การปรับพฤติกรรม รวมทั้ง การอบรมญาติหรือผู้ดูแลในการดูแลคนพิการ เป็นต้น

คนพิการ ที่มีสิทธิได้รับบริการ ในระบบหลักประกันสุขภาพฯ เฉพาะสำหรับคนพิการ จะต้องลงทะเบียนสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพฯ โดยระบุสิทธิประเภทผู้พิการ (ท.74) ในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นที่เรียบร้อย

ข้อดี

สามารถเข้ารับบริการสาธารณสุขกรณีที่เป็นจากหน่วยบริการของรัฐที่ขึ้นทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้ทุกแห่งโดยไม่ต้องมีใบส่งต่อ ทั้งนี้ กรณีการเข้ารับบริการข้ามจังหวัด หน่วยบริการ สามารถเรียกเก็บค่าบริการสาธารณสุขได้จากกองทุนค่าใช้จ่ายสูงของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ทำสิทธิหลักประกันสุขภาพฯ

สำหรับคนพิการ (ท74)

ได้อย่างไร?

ต่างจังหวัด สามารถลงทะเบียนได้ที่สถานีนามัย หรือโรงพยาบาลของรัฐ ที่อยู่ใกล้บ้าน

กรุงเทพมหานคร สามารถลงทะเบียนได้ ณ สถานที่ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ปัจจุบัน ได้แก่ สำนักเขตทุกเขต ในวันและเวลาราชการ

คำสิทธิหลักประกันสุขภาพฯ สำหรับคนพิการ ใช้หลักฐานอะไรบ้าง?

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้ (เด็กต่ำกว่า 15 ปี ใช้สำเนาใบสูติบัตร หรือใบเกิด)
- สำเนาทะเบียนบ้านที่คนพิการมีชื่ออยู่
- บัตร/สมุดประจำตัวคนพิการ หรือ เอกสารรับรองการตรวจประเมินความพิการจากแพทย์
- กรณีพักอาศัยอยู่จริงไม่ตรงตามทะเบียนบ้าน ให้แสดงหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ให้เพิ่มเติมชื่อในสำเนาทะเบียนบ้านที่ไปพักอาศัย ซึ่งมีลายมือชื่อเจ้าของบ้าน หรือหนังสือรับรองของผู้นำชุมชนรับรองว่าได้พักอาศัยอยู่จริง

หรือรับรองตนเองพร้อมแสดงหลักฐานอื่นประกอบ (ใบเสร็จจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ที่มีชื่อตนเอง) หรือหนังสือรับรองของผู้ว่าจ้างหรือนายจ้าง เป็นต้น

กรณีมีบัตรประชาชนหรือบัตรทอง เดิมอยู่แล้ว จำเป็นต้องเปลี่ยนหรือไม่

คนพิการที่มีบัตรทองหรือบัตรประชาชนเดิมอยู่แล้ว แต่ไม่ได้ระบุสิทธิย่อย ท.74 ควรเข้ารับการตรวจประเมินความพิการ ณ หน่วยบริการของรัฐ เพื่อให้ได้ออกเอกสารรับรองความพิการและนำมาประกอบการลงทะเบียนเพิ่มสิทธิสำหรับคนพิการ เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ในระบบหลักประกันสุขภาพฯ เพิ่มเติม

ข้อดี สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขของรัฐได้ทุกแห่งโดยไม่ต้องมีใบส่งต่อ

สำหรับคนพิการ ที่เข้ารับการตรวจประเมินความพิการ และมีความพิการอยู่ในระดับที่สามารถจดทะเบียนคนพิการ ตาม พรบ.ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 หรือ พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ได้ ควรเข้ารับการจดทะเบียน ณ สำนักพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด ณ ศาลากลางจังหวัดทุกแห่ง เพื่อให้ได้รับสิทธิสวัสดิการด้านอื่นๆ เช่น การศึกษา อาชีพ เบี้ยยังชีพ ทั้งนี้ ตามที่ กฎหมายกำหนด

เมื่อเจ็บป่วยและใช้สิทธิ ของคนพิการ จะต้องทำอย่างไร?

1. เข้ารับการรักษากับหน่วยบริการของรัฐที่อยู่ใกล้ที่สุดหรือหน่วยบริการของรัฐที่ใกล้บ้าน
2. แจ้งความจำเป็นขอใช้สิทธิพร้อมแสดงหลักฐานประกอบ ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรทอง(ท74) หรือเอกสารอื่นใดที่ราชการออกให้และมีรูปถ่าย หากเป็นเด็กใช้สูติบัตร (ใบเกิด)

หมายเหตุ

ควรไปรักษาในเวลาทำการ หรือเวลาที่สถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลกำหนด

คนพิการได้รับสิทธิ ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ได้อย่างไร?

- คนพิการ สามารถเข้ารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตามประเภทบริการและสิทธิอื่น ที่กำหนดได้ ณ หน่วยบริการของรัฐ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- คนพิการ สามารถได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ โดยติดต่อขอรับอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการได้จากหน่วยบริการที่ใกล้บ้านของคนพิการ หรือจากหน่วยบริการของรัฐทั่วประเทศ
- คนพิการและผู้ดูแล สามารถได้รับการฝึกอบรมเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ และการดูแลช่วยเหลือคนพิการ ตามประเภทความพิการ ได้จากหน่วยงานหรือองค์กร ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทำความร่วมมือ

หน่วยงานที่ให้บริการ

ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์

มีที่ใดบ้าง

1. หน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพฯ ใกล้เคียง บ้าน ทุกแห่งทั่วประเทศ
2. หน่วยงาน/องค์กรเอกชน ที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ/สาขาเขต

นโยบายด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับคนพิการ จึงได้จัดสรรงบประมาณเฉพาะสำหรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพและอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ นับตั้งแต่ปี 2546-2552 และขยายขอบข่ายงานบริการฟื้นฟูฯ ให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่จำเป็นได้รับ การฟื้นฟูฯ หลังการเจ็บป่วยเฉียบพลัน เพื่อป้องกันความพิการถาวร ในปี 2553 ถึงปัจจุบัน

แนวทางการดำเนินงาน

ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์

ของ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ด้านอุปกรณ์และบริการฟื้นฟูฯ

สนับสนุนค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยสำหรับคนพิการ

สนับสนุนค่าบริการฟื้นฟูสมรรถภาพฯ สำหรับคนพิการ ผู้ป่วยและผู้สูงอายุ

สนับสนุนการซ่อม/ผลิตกายอุปกรณ์/อุปกรณ์เครื่องช่วยฯ/อุปกรณ์ประยุกต์ดัดแปลงเพื่อช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน

สนับสนุนการจัดบริการฝึกใช้ไม้เท้าขาวสำหรับคนตาบอดหรืออุปกรณ์อื่นที่จำเป็น

ด้านการพัฒนาระบบบริการฟื้นฟู

พัฒนาระบบบริการตามแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพ
คนพิการโดยชุมชน

พัฒนาระบบบริการของหน่วยบริการ/การขยาย
ขอบข่ายงานบริการ/นวัตกรรมบริการฟื้นฟู

พัฒนาศักยภาพด้านการฟื้นฟูขององค์กรด้านคน
พิการ คนพิการผู้ดูแลคนพิการและอาสาสมัคร

พัฒนาศักยภาพหน่วยบริการด้านงานฟื้นฟู/
สนับสนุนพัฒนากำลังคนด้านงานกายภาพบำบัด
หรือพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการฟื้นฟูอื่นที่
จำเป็น

พัฒนารูปแบบบริการรูปแบบใหม่ (Model
Development) การพัฒนาองค์ความรู้และการ
สนับสนุนพัฒนานวัตกรรมด้านงานฟื้นฟูต่างๆ

ทั้งนี้ โดยสนับสนุนให้มีการดำเนินงานดังกล่าว
ภายใต้การจัดตั้งกองทุนฟื้นฟูฯจังหวัด ร่วมกับองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในจังหวัดน่านร้อง

หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โทร. 1330 หรือ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 1 เชียงใหม่ โทรศัพท์ 053-203536-42

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 2 พิษณุโลก โทรศัพท์ 055 - 245111

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 3 นครสวรรค์ โทรศัพท์ 056-371831

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 4 สระบุรี โทรศัพท์ 036 - 213205

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 5 ราชบุรี โทรศัพท์ 032-332590

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 6 ระยอง โทรศัพท์ 038-864313-19

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 7 ขอนแก่น โทรศัพท์ 043-365200

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 8 อุดรธานี โทรศัพท์ 042-325681

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 9 นครราชสีมา โทรศัพท์ 044-248871-4

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 10 อุบลราชธานี โทรศัพท์ 045-240591

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 11 สุราษฎร์ธานี โทรศัพท์ 077-274811

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 12 สงขลา โทรศัพท์ 074-233888

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เขต 13 กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 02-9622345

“หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นสิทธิของท่าน
การลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิ
จะทำให้ท่านได้รับความสะดวก ไม่ล้มละลาย
จากความเจ็บป่วย”

